वृञी वृतित्यागयोः लिट् अभ्यासदीर्घः संहितायाम् । कीदृशं बर्हिः सुप्रयाः शोभनं प्रयः प्रगमनं प्रस्तरणं यस्य तत्सुप्रयः दीर्घश्छान्दसः सम्यक् विधिना प्रस्तीर्णमित्यर्थः । वीरिटशब्दो गुणवाचकः तथा च यास्कः [निरु° ५.२८.] प्रवृज्यते सुप्रायणं बर्हिरेषामियाते (22.) सर्वस्य पातारौ वा पालयितारौ वा वीरिटमत्तरिक्षं भियो वा भासो वा ततिरिति गणाभिधानं वा स्यात् सोऽपि भीतननो (23.) भासस्तनयश्च अत्तरिक्षे निरालम्बने (24.) भयम् भासो नक्षत्राणां तननम् गणमपि दृष्ट्वा योद्धारो बिभ्यति भियो वी-आदेशे तनोतेः (25.) रिट इति ॥४४॥

इन्द्रवायू बृहस्पतिं मित्राग्निं पूषणं भगम् । आदित्यान्मारुतं गणम् ॥४५॥

मेधातिथिदृष्टे द्वे गायत्र्यौ आद्या ऐन्द्रवायवस्य पुनर्ग्रहणे द्वितीया मैत्रावरुणग्रहणे । इन्द्रवायू बृहस्पतिं मित्रा विभक्तेराकारः अग्निं पूषणं भगम् आदित्यान् मारुतं मरुत्सम्बन्धिनं गणम् एतानाह्वयामि ॥४५॥

वरुणः प्राविता भुवन्मित्रो विश्वाभिरूतिभिः । करतां नः सुराधसः ॥४६॥

वरुणः मित्रश्च विश्वाभिः सर्वाभिः ऊतिभिः अवनैः रक्षणप्रकारैः प्राविता प्रकर्षेण रक्षको भुवत् भवतु भवतेर्व्यत्ययेन तुदादित्वात् शप्रत्ययः इतश्च लोप इति [पा° ३.४.९७.] तिप इलोपः धातोरुवङ् । किं च मित्रावरुणौ नोऽस्मान्सुराधसः शोभनधनान् करतां कुरुताम् शोभनं राधो येषां ॥४६॥

अधि न इन्द्रैषां विष्णो सजात्यानाम् । इता मरुतो अश्विना ॥

तं प्रत्नथा । अयं वेनः । ये देवासः । आ न इडाभिः । विश्वेभिः सोम्यं मधु । ओमासश्चर्षणीधृतः ॥४७॥

कुसीदिदृष्टा गायत्र्याश्विनपुरोरुक् । हे इन्द्र हे विष्णो हे मरुतः हे अश्विना अश्विनौ नोऽस्माकमेषां सजात्यानां समानजातीयानामधि सजात्यमध्ये यूयमित आगच्छत ॥ अत्र प्रतीकोक्ताः तं प्रत्नथा [७.१२.] शुक्रग्रहे अयं वेनः [७.१६.] मन्थिग्रहे ये देवासः [७.११.] आग्रयणस्य आ न इडाभिः [३३.३४.] ध्रुवस्य